

Louis Pasteur zei: “Wetenschap brengt de mens dichterbij God”

Auteurs: Dr. Alan L. Gillen* en Adam Russell, 6-7-2025,
<https://answersingenesis.org/creation-scientists/louis-pasteur-science-brings-men-closer-god/>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling, plaatje, inlas en voetnoten door M.V.

Abstract

Op 6 juli 2025 is het 140 jaar geleden dat de eerste succesvolle behandeling van het *rabiësvirus* plaatsvond, ontdekt door Louis Pasteur. De bijdragen en reputatie van Louis Pasteur zijn vandaag de dag nog steeds aanwezig, waarbij “gepasteuriseerde” producten de handtekening zijn van zijn nalatenschap in de microbiologie. Door de creatie van het “pasteurisatie”-proces (het voorzichtig verhitten van voedsel en dranken om ziekteverwekkers te elimineren), verklaarde Louis Pasteur welsprekend zijn motief voor wetenschappelijke ontdekkingen: “De eerste blik van de mens op het universum ontdekt alleen verscheidenheid, diversiteit, veelheid van verschijnselen. Laat deze blik worden verlicht door de wetenschap. . . en eenvoud en eenheid schitteren overal”. Uiteindelijk streefde het werk van Pasteur naar een hoger doel dan innovatie, zoals hij samenvatte **in zijn kenmerkende gezegde**: “Wetenschap brengt ons dichterbij God” (Vallery-Radot 1902).

Introductie

In zijn toespraak in Orléans, Frankrijk, herinnerde hij aan de voordelen van het conserveren van dranken en voedsel. Het was hier dat hij God heerlijkheid gaf voor zijn ontdekking. “Pasteurisatie” maakt nu deel uit van ons dagelijks leven - het wordt gebruikt om melk, kaas, vruchtensap, azijn, wijn, tomatenpuree, bier en cider te bewaren. De Franse economie in het midden tot het einde van de 19e eeuw stond op het spel en keizer Napoleon III deed een beroep op Louis Pasteur, bekend om zijn onderzoek naar fermentatie, om te zoeken naar de oorzaken van de wijnziekten¹ en manieren te vinden om goede wijn te bewaren. Het was in zijn geboortestad Arbois dat Louis Pasteur zijn werk aan wijn begon. Vanuit zijn eenvoudige laboratorium bewees hij dat de ziekten die wijn aantasten, werden veroorzaakt door microbiële verontreinigingen. De ontwikkeling van deze schadelijke microben moest worden voorkomen of gestopt om het probleem op te lossen. In zijn vroege experimenten verhitte hij wijn tot een temperatuur tussen 60 en 100°C. Louis Pasteur maakte van deze zachte verhitting van dranken een proces met een duidelijke wetenschappelijke, theoretische basis. Zijn pasteurisatieproces, waarvoor hij grote eer kreeg van Napoleon III, verspreidde zich snel door Europa, en er werden allerlei soorten machines bedacht om het proces uit te voeren, met als hoogtepunt de procedures van de voedingsindustrie in het begin van de twintigste eeuw. De methode is tegenwoordig ongebruikelijk voor wijn omdat het de smaak kan beïnvloeden. Maar het wordt nog steeds gebruikt om melk en zuivelproducten te conserveren, en het gebruik ervan verspreidde zich geleidelijk naar vele andere dranken en voedingsmiddelen.

Velen zijn bekend met het citaat van Louis Pasteur: “Hoe meer ik de natuur bestudeer, hoe meer ik me verbaas over het werk van de Schepper. De wetenschap brengt de mens dichterbij God”. Weinigen kennen echter de context ervan. Dit korte artikel geeft de uitbreiding en de context. Het citaat komt in het Engels voor op tientallen internetartikelen. Het kan al dan niet precies zijn vertolkt,

¹ Louis Pasteur speelde een sleutelrol bij het oplossen van het probleem van wijnziekten in de 19e eeuw. Hij ontdekte dat micro-organismen verantwoordelijk waren voor wijnbederf en ontwikkelde het proces van pasteurisatie, waarbij wijn tot een bepaalde temperatuur wordt verwarmd om deze microben te doden, waardoor de wijn wordt bewaard. Deze ontdekking hielp de Franse wijn- en bierexportindustrie te redden. (Google AI-iverzicht).

maar men kan zeker zijn dat de “essentie” ervan zo in het Frans werd gezegd [1]. De context voor dit citaat was de ontdekking van wat we tegenwoordig pasteurisatie noemen.

In de wereld van vandaag is pasteurisatie het verwarmen tot 161° tot 170° F (72° tot 77° C) van een stof (specifiek zuivelproducten) om de meeste bacteriën te doden. Na verhitting van de substantie wordt deze snel afgekoeld. Terwijl de schadelijke bacteriën worden gedood, blijven er andere bacteriën over, zoals hittebestendige bacteriën in melk. (Gillen en Williams 1988). Pasteurisatie helpt het aantal bacteriën, schimmels, parasieten (vooral *Cryptosporidium*) en sommige virussen te verminderen. Pasteurisatie naast handen wassen, asepsis en vaccins zijn de belangrijkste manieren om infectieuze en parasitaire ziekten te voorkomen. Deze prestaties zouden hem inspireren om zijn kenmerkende verklaring af te leggen.

De eerste blik van de mens op het universum ontdekt alleen verscheidenheid, diversiteit, veelheid van verschijnselen. Laat deze blik verlicht worden door de wetenschap – door de wetenschap die de mens dichterbij God brengt – en eenvoud en eenheid schitteren overal.
— Louis Pasteur (Vallery-Radot 1902, 194)

Pasteur zag orde, symmetrische schoonheid, logica en behoud in de natuur, en hij schreef het toe aan een Schepper. Een van zijn invloeden in dit perspectief was Blaise Pascal, een zeventiende-eeuwse katholieke Franse filosoof en natuurkundige. Net als Pascal geloofde Louis Pasteur dat wetenschap en natuur de majesteit van Gods schepping konden onthullen en mensen dichterbij hem konden brengen. Voor Louis Pasteur begreep hij Gods natuurlijke orde door middel van scheikunde, microbiologie en immunologie. Door middel van operationele wetenschap zag Pasteur een manier om het leven te behouden en de moeilijkheden van een gevallen wereld om te keren. Zijn werk op het gebied van pasteurisatie en conserveringsmicrobiologie zou hem helpen de basis te leggen voor de kiemtheorie.

Kiemtheorie

Louis Pasteur legde de wetenschappelijke basis voor de “kiemtheorie”, de principes die verantwoordelijk zijn voor effectief handen wassen en isolatie van besmetting. Deze principes vormen de hoeksteen voor een effectieve volksgezondheid en zijn van oudsher van vitaal belang geweest tijdens elke moderne pandemie. Een voorbeeld van Pasteurs eigen praktijk van “kiemtheorie” was zijn terughoudendheid om handen te schudden. In de meeste gevallen haastte Pasteur zich onmiddellijk om zijn handen te wassen nadat hij de hand van een ander had gegeven. Pasteur was zijn tijd ver vooruit en erkende door zijn identificatie van *Streptococcus* en *Staphylococcus* het potentiële gevaar dat dergelijke ziekteverwekkers vormden. Voorzichtig overbrugde Pasteur het oudtestamentische idee van “besmetting” en het statistisch bewijs van Semmelweis en leverde hij bewijs voor de kiemtheorie van ziekte. Ignaz Semmelweis’ pionierswerk op het gebied van handhygiëne [2] in de jaren 1850 had een grote invloed op het latere werk van Louis Pasteur over besmetting, handen wassen en de ziektekiemtheorie. Het latere werk van Pasteur, waaronder de verdere ontwikkeling van de microscoop en de identificatie van *Streptococcus*-bacteriën, vormde de wetenschappelijke basis voor het begrijpen van de waarnemingen van Semmelweis en verstevigde de kiemtheorie, wat uiteindelijk leidde tot de wereldwijde acceptatie van antiseptische praktijken (Dubos, 1986; Nuland, 2003).

De prestaties van Pasteur – van zijn rabiësbehandelingen, de creatie van de kiemtheorie en miltvuurvaccins – leverden hem de titel “weldoener van de mensheid” op (Vallery-Radot 1957). De exacte reikwijdte van deze prestaties en de invloed van God en de Bijbel op zijn leven zijn echter lang niet zo bekend. Ondanks het feit dat hij het enorm winstgevend pasteurisatieproces ontwikkelde, dat nog steeds van invloed is op de dagelijkse voedselveiligheid, erkennen niet veel mensen dat deze ontdekking een enorme spirituele impact op hem had. Pasteur was geen perfect man, en hij zou ook niet passen in de meeste religieuze categorieën van vandaag. Zijn overtuigingen waren complex en veranderden in de loop van de tijd enigszins. Zijn visie op God als de Schepper en Onderhouder was echter onwrikbaar, en hij geloofde vast in de deugden van het evangelie. Terwijl we

de revolutionaire ontdekkingen van Pasteur herdenken en vieren, kunnen we de man wiens werk zovelen heeft gered beter begrijpen door zijn religieuze motivaties en inspiraties onder de loep te nemen.

Ziektekiemen en ziekte

De man die het meest wordt geassocieerd met het concept dat “ziekttekiemen ons ziek maken” is Louis Pasteur. Pasteur was gevoelig voor Gods zegen op zijn werk, biologische en chemische waarnemingen en menselijk en dierlijk lijden. Zijn ideeën over fermentatie en experimenten met melk- en wijnbederf wezen op ziekte door micro-organismen. Vóór Pasteur was het verband tussen micro-organismen en ziekte niet duidelijk, omdat bekend was dat veel microben nuttig waren en men dacht niet dat ze ziekten veroorzaakten. Tegen 1877 was de kiemtheorie van ziekte zo stevig verankerd dat zelfs de critici van Pasteur het bewijs niet konden weerleggen (Gillen 2020). Pasteur ging verder met te suggereren dat het ontstaan van ziektekiemen bij ziekenhuispatiënten het resultaat was van microben die afkomstig waren van microben, niet het resultaat van spontane generatie! Dit revolutionaire idee zou toepassing vinden in vele gebieden van de geneeskunde. Het vormde niet alleen de basis van pasteurisatie, maar ook van biogenese, asepsis bij chirurgie en de ziektekiemtheorie. In het huidige tijdperk van virusinfecties, zoals COVID-19, hebben zijn negentiende-eeuwse fundamentele voor pasteurisatie, kiemtheorie, ziektepreventie en vaccins nieuwe relevantie.

Wet van Biogenese:

“Leven komt enkel voort uit voorbestaand leven,
dat van dezelfde soort moet zijn”.

Daar is nooit enige uitzondering op geweest!

*En dit is échte Wetenschap! **

* Met experimenten bewezen door Francesco Redi,
Lazzarro Spallanzani, Louis Pasteur

Louis Pasteur had de bitterheid geproefd van licht bedorven producten zoals melk, boter, azijn, bieren, bier, wijn en cider. Hij noemde ze “ziekten” omdat ze allemaal een bittere smaak hadden. Het wereldbeeld van Pasteur beïnvloedde hem om een manier te zoeken om deze producten beter te maken in deze gevallen wereld. Tijdens zijn studies van pasteurisatie en gisting openbaarde de algemene openbaring van Gods natuur door zijn schepping zich aan Pasteur (Tabel 1, november 1867). Soortgelijke “inspirerende” ideeën zouden zich in het leven van Pasteur in zijn hele werk voordoen, met name zijn werk om het rabiësvirus te verzwakken (Tabel 1, april 1884). Voor zijn dood in september 1895 werd het geloof van Pasteur nog vastberadener, zoals zijn schoonzoon René Vallery-Radot aantoonde. Vallery-Radot legde de laatste dagen van Pasteur (zomer 1885) vast en verklaarde dat hij “absoluut geloof in God bezat . . . en een overtuiging dat de kracht ten goede die ons in deze wereld is gegeven, ook daarna zal worden voortgezet”.

Tabel 1. Samenvatting van Pasteurs verhelderende grote studies en ontdekkingen

Symmetrie van kristallen: stereochemie van mooie wijnsteen-zuurzouten	1847–1848
Fermentatiestudies: bewezen dat gist verantwoordelijk is voor fermentatie	1857–1879
Biogenese (weerlegt spontane generatie): leven brengt leven voort bewezen	1859–1864
Pasteurisatie en conservering van voedsel en dranken: pasteurisatie	1862–1879
“Wetenschap brengt ons dichterbij God”	nov. 1867
Ziekten van zijderupsen: gestabiliseerde zijde-industrie door besmettingen met zijderupsen te ontdekken	1865
Ziekten van dieren (miltvuur): gemaakt miltvuurvaccin voor landbouwdieren	1881
Ziekten van mensen: rabiësvaccin voor honden en mensen ontwikkeld	1881-1885
Verlicht met goddelijke vonk en goddelijk gevoel voor mensen	april 1884
Ziektepreventie: vaccins, handen wassen en kiemtheorie	1861-1895

We veronderstellen dat, als hij de kans had gekregen, Louis Pasteur, de vader van de microbiologie en de moderne immunologie, naast zijn werk aan het rabiësvaccin, zou hebben geprobeerd vaccins te produceren om pokken, griep, mazelen en malaria te bestrijden. Het eerste werk van Pasteur was gericht op de verzwakking van virussen en bacteriën, en deze inspanningen zouden de wereld van de geneeskunde voor altijd veranderen door zijn succesvolle werk met niet alleen het rabiësvirus, maar ook met hoendercholera en miltvuur. Hierdoor zette hij een driestappensysteem op, dat nog steeds wordt gebruikt, voor het ontwikkelen van beschermende vaccins. Eerst wordt het infectieuze organisme geïsoleerd, vervolgens wordt het geïnactiveerd door verzwakking en ten slotte wordt het ter verdediging in een gastheer (host) geïnjecteerd. In 1885 gebruikte Pasteur zijn systeem om het rabiësvaccin te produceren, dat werd geïmplementeerd door middel van een aan de lucht gedroogd vast virus.

Voorzienigheid en de behandeling van rabiës door Pasteur: een gedurfd experiment

Op 6 juli 1885 voerde Pasteur het gedurfde experiment uit dat hem onsterfelijk maakte in de geschiedenis van de geneeskunde, Pasteur genas voor het eerst in de geschiedenis met succes een jongen die besmet was met het rabiësvirus (→ hondsdom). De weg naar deze medische doorbraak begon in 1882, toen Pasteur met succes het rabiësvirus verzwakte om geïnfecteerde honden te genezen. In 1885 werd een jonge jongen genaamd Joseph Meister gebeten door een hondsdomme wolf. In die tijd betekende zo'n infectie een zekere dood. In een wanhopige poging ging de moeder van Meister naar Louis Pasteur en smeekte hem om zijn hondeninenting tegen hondsdom op haar zoon te proberen. Aanvankelijk verzette Pasteur zich tegen het idee om het verzwakte virus voor Joseph Meister te gebruiken, omdat het bedoeld was voor gebruik bij honden; daarom wist Pasteur niet of een dergelijke behandeling zou helpen. Op 6 juli gaf Pasteur echter toe en injecteerde de jongen, met de hulp van zijn collega dr. Jacques Joseph Grancher, met een dosis van het verzwakte rabiësvirus om te proberen het leven van de jongen te redden. Ongelooflijk, binnen twee weken begon Joseph Meister te herstellen en overleefde hij de infectie. Dit experiment bevestigde dat Pasteurs werk met het verzwakte rabiësvirus bij honden zijn verwachtingen had overtroffen. Dit is het eerste geregistreerde geval van een mens die is gebeten door een hondsdom dier en hondsdom heeft overleefd.

Het tweede geval van behandeling tegen hondsdom door Louis Pasteur en dr. Grancher was voor Jean-Baptiste Jupille, een 15-jarige herder. In september 1885 werden Jupille en zes andere herders aangevallen door een hondsdomme hond; Jupille sprong heldhaftig op de hond en liet zijn kameraden ontsnappen. Jupille werd daarbij echter gebeten en geïnfecteerd door het hondsdomme dier. Net als in het geval van Joseph Meister heeft Louis Pasteur Jupille met succes behandeld met zijn rabiësvaccin, wat het effectieve gebruik ervan bij mensen verder bevestigde. Het nieuws over de behandeling van Pasteur begon zich daarna snel te verspreiden en binnen een jaar werden meer dan 350 mensen die door hondsdomme dieren waren gebeten, behandeld zonder dodelijke slachtoffers. Zo werd een nieuw tijdperk van levensreddende medische praktijk geboren. Hoewel sommigen de successen van Pasteur op het gebied van vaccins hebben toegeschreven aan een reeks toevallige gebeurtenissen (gelukkige toevalligheden), kan de gelovige de goddelijke hand van de voorzienigheid herkennen.

Misschien is het Bijbelvers dat het meest overeenkomt met de overtuiging van Pasteur dat de natuur en de wetenschap hem dicht bij God brengen:

“Want de dingen van Hem die onzichtbaar zijn, worden sinds de schepping van de wereld uit Zijn werken gekend en voorzien” (Romeinen 1:20).

Pasteurs verbazing over de natuur loopt parallel met de uitdrukkingen in Psalm 8, 19, 139. Hij verwonderde zich over Gods majesteit. Hij begreep ook de noodzaak om besmetting te beheersen en de zieken te genezen, zoals de Schrift voorschrijft in een gevallen wereld. Hij verlangde ernaar om

eten en drinken te conserveren en bitterheid (zuur) uit eten en drinken te halen om het beter te maken. Hij zag operationele wetenschap als een middel om God te verheerlijken.

De keten van gebeurtenissen en ontdekkingen van Louis Pasteur zijn met elkaar verbonden; Ze zijn niet willekeurig of alleen toeval. Het zijn meer dan toevallige gebeurtenissen. God weefde de ontdekkingen achter de schermen – de voorzienigheid aan het werk. Aan de menselijke kant was Pasteur briljant en aantoonbaar “geluk hebbend”, hoewel hij ook heel hard werkte. Zijn vasthoudendheid wordt toegejuicht. Maar het was meer dan dat, en zelfs de jonge Louis Pasteur wist dit. “Hij ging van ontworpen kristallen en optische rotatie naar fermentatiestudies en microbiële controle en uiteindelijk naar microbiële ziekten en specifieke vaccinaties. Men kan majestueuze en misschien goddelijke ordonnantie (Fr. architectuur) herkennen in de wetenschappelijke prestaties van Pasteur. Hoewel hij begon als chemicus en probeerde het raadsel van de oorsprong van het leven op te lossen, concentreerde hij zich later in zijn carrière op het oplossen van infectieziekten die het leven van dieren en mensen bedreigden. Door dit alles verloor hij nooit zijn vroege interesse in kristallijne asymmetrie en biogenese. Pasteur begon in 1844 met het sorteren van rechts- en linkshandige kristallen, en bracht de rest van zijn leven net zo geduldig (en vruchtbaar) door met het sorteren van rechts- en linkshandige feiten totdat de Schepper de geheimen van microben en ziektekiemen onthulde” (Gillen en Sherwin 2008). Dr. Pasteur wist dat er een onzichtbare hand was die hem leidde, en de wetenschap bracht hem dicht bij God. De onzichtbare hand zette zijn handtekening voor het welzijn van de mensheid, want dit is zijn natuur.

Conclusie

Pasteur was nederig en godvrezend die God en zijn medemens diende door middel van wetenschap. Als je houdt van melk, voedsel dat niet in een paar dagen bederft, en een breed scala aan gezonde voeding en als je geniet van een langer leven dan veel van je voorouders, moet je de goede schepingsmicrobioloog uit Frankrijk bedanken, omdat je veel van je fysieke gezondheid en veiligheid aan hem te danken hebt. Maar uw uiteindelijke dank moet uitgaan naar de Grote Geneesheer, die de Israëlieten veel principes van goede gezondheid en sanitaire voorzieningen in de Bijbel leerde. Pasteur herontdekte en werkte slechts drie basisideeën uit het Oude Testament uit: (1) besmetting veroorzaakt ziekte, (2) het leven werd geschapen, en (3) de mens kan voedsel bewaren. De ontdekkingen van Pasteur onthulden geheimen om ziekte te voorkomen, het leven te verlengen, lijden te verlichten en te demonstreren dat het leven voortkomt uit het leven via de Schepper.

“De deugden van het evangelie waren bij hem aanwezig. Hij kwam eenvoudig en natuurlijk tot zijn christelijk geloof voor geestelijke hulp in de laatste fasen van zijn leven” (Vallery Radot 1902, 312). Hij stierf met één hand op een kruisbeeld en één met zijn vrouw. (Vallery Radot 1902, 315)

* Dr. Alan L. Gillen is een professor biologie en Adam Russell is student zoölogie (pre-dierenarts) aan de Liberty University.

Verwijzingen

Dubos, R. J. 1986. *Louis Pasteur: Free Lance of Science (Reprinted from 1950)*. New York: Da Capo Press.

Gillen, A. L. 2020. *The Genesis of Germs: Disease and the Coming Plagues in a Fallen World*. Rev. ed. Green Forest, AR: Master Books.

Gillen, A. L., and F. Sherwin. 2008. “Louis Pasteur’s Views on Creation, Evolution, and the Genesis of Germs”. *Answers Research Journal* (1): 43–52.

Gillen, A. L., and R. P. Williams. 1988. “Pasteurized Milk as an Ecological System for Bacteria”. *The American Biology Teacher* 50 (5): 279–282.

Gillen, Alan L., and Justin A. Ambrose. 2022. “Louis Pasteur Signature Saying: Science Brings Men Closer to God Bicentenary Year: 200 Years After His Birth”. *Faculty Publications and Presentations*. 205. https://digitalcommons.liberty.edu/bio_chem_fac_pubs/205.

Nuland, Sherwin. 2003. *The Doctors' Plague: Germs, Childbed Fever, and the Strange Story of Ignac Semmelweis*. New York: W.W. Norton & Co Inc.

Tiner, J. 1990. *Louis Pasteur, Founder of Modern Medicine*. Milford, MI: Mott Media.

Vallery-Radot, R. 1901/1902. *The Life of Pasteur*. 2 vols. Translated by R. L. Devonshire. London: Archibald Constable.

Vallery Radot, R. 1911. *The Life of Pasteur*. 2 vols. Translated by R. L. Devonshire. London: Archibald Constable.

Vallery-Radot, P. 1962. *Encyclopedie par l'image: Pasteur*. Paris: Hachette Publishers.

Vallery-Radot, P. 1957. *The Chain of Development Behind Pasteur's Discovery*.

Eindnoten

1. Origineel in het Frans: (Vallery-Radot, *Life of Pasteur*, 1902, Franse vertaling, 209). Le premier regard de l'homme jeté sur l'univers n'y découvre que variété, diversité, multiplicité des phénomènes. Que ce regard soit illuminé par la science, — par la science qui rapproche l'homme de Dieu, — et la simplicité et l'unité brillent de toutes parts. Louis Pasteur Origineel: maandag 11 november 1867; 19.30 uur Orléans, Frankrijk.
2. Semmelweis toonde aan dat handen wassen met gechlloreerde kalk de sterfte aan kraamvrouwenkoorts verminderde, wat wijst op de aanwezigheid van een onzichtbaar agens dat een infectie veroorzaakt. Hoewel Semmelweis de kiemtheorie niet volledig begreep, legde zijn praktische implementatie van antisepsis de basis voor de theoretische vooruitgang van Pasteur in de microbiologie.

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

Rubriek "Schepping vs. Evolutie": <http://www.verhoevenmarc.be/schepping.htm>